

Архитект
Виктор РУМПЕЛМАЙЕР

Architekt
Viktor RUMPELMAYER

1830

Роден на 7 ноември в Пресбург/Пожон, Горна Унгария (днес Братислава, Словакия). Произхожда от стара фамилия на каменолоци и получава първото си образование в работилницата на родителите си.

1847-48

Продължава образованието по каменоломство в Мюнхен и посещава като слушател Политехническото училище (днес Висше техническо училище).

1849-53

Завършва Академията за изящни изкуства в Мюнхен при проф. Лудвиг Ланге, специалност архитектура. По семейна традиция той отива във Франция. Като архитект участва в световните изложения в Лондон през 1862 и в Париж през 1867 година.

1830

Geboren am 7. November in Preßburg/Pozsony, Oberungarn (heute Bratislava, Slowakei). Entstammte einer alten, in der Stadt ansässigen Steinmetzfamilie und erhielt seine erste Ausbildung in der elterlichen Werkstatt.

1847-48

Weitere Ausbildung zum Steinmetz in München und zugleich Gasthörer an der Polytechnischen Schule (heute Technische Hochschule).

1849-53

Absolvierung der Akademie der Bildenden Künste in München bei Professor Ludwig Lange, Fachrichtung Baukunst. Wie viele aus seiner Familie ging auch er nach Frankreich. Als Architekt in Paris nahm er an den Weltausstellungen 1862 in London und 1867 in Paris teil.

- 1868**
Получава Рицарския кръст на френския Почетен легион. Около 1868 г. се преселва във Виена.
- 1872**
Самостоятелна архитектурна практика във Виена.
- 1881**
Получава пруския Орден на Червения орел IV степен за проекта на императорско-германското посолство във Виена.
- 1883**
Награден с българския орден „Св. Александър“ IV степен за построяването на двореца на княз Александър I в София.
- 1885**
Умира на 14 юни във Виена.
- Виктор Румпелмайер принадлежи към най-значителните архитекти на Късния Историзъм. В произведенията си той съчетава италиански и френски архитектурни елементи с модерни виенски форми.
- Творби (подбор):*
- 1867** Португалския павилион на изложението в Париж.
- 1872** Градски дворец за Йозеф граф Сигри де Сент Марсан, Виена III.
- 1873-74** Сградата на посолството на Кралство Великобритания и прилежащата англиканска църква „Крайст Чърч“ (1876), Виена III.
- 1874** Лихвена палата на Хайнрих Бение, Виена II, Пратершрасе 11-15 (на № 13 живее до смъртта си).
- 1877-79** Сграда на императорско-германското посолство, Виена III (през 1957 съборена).
- 1878-81** Градски дворец на Натаниел барон Ротшилд (продадена в суров строеж на Фридрих Карл граф Кински), Виена IV.
- 1879-83** Преустройство и разширение на конака в дворец на княз Александър I в София (строежа на североизточното крило, 1894-95, е дело на Фридрих Грюнангер).

- 1868**
Verleihung des Ritterkreuzes der französischen Ehrenlegion. Um 1868 übersiedelte er nach Wien.
- 1872**
Selbständiger Architekt in Wien.
- 1881**
Verleihung des preußischen Roten-Adler-Ordens IV. Klasse für die Errichtung der k. deutschen Botschaft in Wien.
- 1883**
Verleihung des bulgarischen St. Alexander-Ordens IV. Klasse für die Errichtung des Schlosses für Fürst Alexander I. in Sofia.
- 1885**
Gestorben am 14. Juni in Wien.
- Viktor Rumpelmayer gehört zu den Architekten des Späthistorismus. In seinen Werken verband er italienische und französische Architekturelemente mit zeitgenössischen Wiener Bauformen.
- Werke (Auswahl):*
- 1867** Portugiesischer Pavillon bei der Weltausstellung in Paris.
- 1872** Palais für Joseph Graf Sigray de Saint-Marsan, Wien III.
- 1873-74** Gebäude der kgl. großbritannischen Botschaft und der dazugehörigen anglikanischen Kirche „Christ Church“ (1876), Wien III.
- 1874** Zinshaus für Heinrich Benies, Wien II., Praterstraße 11-15 (im Haus Nr. 13 wohnte R. bis zu seinem Tod).
- 1877-79** Gebäude der k. deutschen Botschaft, Wien III. (1957 abgetragen).
- 1878-81** Palais für Nathaniel Baron Rothschild (im Rohbau 1879 an Friedrich Karl Graf Kinsky verkauft), Wien IV.
- 1879-83** Umbau und Erweiterung des Konaks (türkisches Verwaltungsgebäude) zum Schloß für Fürst Alexander I. von Bulgarien, Sofia (der Bau des Nordost-Traktes erfolgte 1894-95 durch Friedrich Grünanger).

- 1880 Градски дворец на Маргарита графиня Алоний, Виена IV.
- 1880 Градски дворец на Роза княгиня Хоенлое-Бартенщайн, Виена IV.
- 1882-83 Летен дворец на княз Александър I, Сандрово край Варна, България (завършен от български архитект).
- 1883-85 Преустройство и разширение на двореца на Тасило граф Фестетич де Толна, Кестей, Унгария (1887 завършен по негови планове от Густав Хаас и Михаел Пашкис; днес Хеликон-Шлосмузеум).
- 1885 Градски дворец на Янос граф Палфи, Пресбург (1886 завършен от племенника му Фридрих Румпелмайер; днес музикална академия).

Източници:

Кратка история на българската архитектура, С., 1965, вж. Азбучен показалец.
 – Марцела Шерн, в: Österreichisches Biographisches Lexikon 1815-1950, т. 9, Виена 1988, с. 325.

М. Шерн

- 1880 Palais für Marguerite Gräfin Apponyi, Wien IV.
- 1880 Palais für Rosa Fürstin Hohenlohe-Bartenstein, Wien IV.
- 1882-83 Sommerschloß für Fürst Alexander I., Sandrovo bei Varna, Bulgarien (vollendet von bulgarischen Architekten).
- 1883-85 Umbau und Erweiterung des Schlosses von Tassilo Graf Festetics de Tolna, Keszthely, Ungarn (1887 vollendet nach seinen Plänen durch Gustav Haas und Michael Paschkis).
- 1885 Palais für János Graf Pálffy, Preßburg (1886 vollendet von seinem Neffen Friedrich Rumpelmayer; heute Musikhochschule).

Quellen:

Kratka istorija na bälgarskata architektura (Kurze Geschichte der bulgarischen Architektur), Sofija 1965, s. Reg. – Marcella Stern, in: Österreichisches Biographisches Lexikon 1815-1950, Bd. 9, Wien 1988, S. 325.

М. Stern